2024/2289

10.10.2024 г.

РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2024/2289 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 11 април 2024 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската агенция за контрол на рибарството за финансовата 2022 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската агенция за контрол на рибарството (EFCA) за финансовата 2022 година,

— като взе предвид член 100 и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по рибно стопанство,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0100/2024),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите ([1]) на Европейската агенция за контрол на рибарството („Агенцията“) нейният окончателен бюджет за финансовата 2022 година е възлизал на 34 967 797 EUR, което представлява увеличение с 61,73 % спрямо 2021 г., с увеличение на общата субсидия от ЕС с около 41 % и значително увеличение на целевите приходи от многогодишни споразумения за финансов принос и предоставяне на безвъзмездни средства; като има предвид, че инициираното през 2021 г. предоставяне на допълнителна субсидия от ЕС за EFCA бе свързано със законодателната финансова обосновка, която отговоря на завишените изисквания във връзка с мониторинга на водите на ЕС в близост до Обединеното кралство; като има предвид, че около 84 % от бюджета на Агенцията се осигурява от бюджета на Съюза, а приблизително 16 % — от целеви приходи;

Б. като има предвид, че Сметната палата („Палатата“), в своя доклад относно годишните отчети на Агенцията за финансовата 2022 година („доклада на Палатата“), е заявила, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Агенцията са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва със задоволство, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2022 година са довели до степен на изпълнение на бюджетните кредити за поети задължения за текущата година от 99,41 %, което представлява леко увеличение с 0,34 % спрямо 2021 г.; отбелязва, че степента на изпълнение на бюджетните кредити за плащания за текущата година е била 57,78 %, което представлява намаление с 16,70 % спрямо 2021 г.;

2. отбелязва със загриженост, че според Палатата Агенцията е пренесла за 2023 г. над 11,9 млн. евро (41 %) от наличните бюджетни кредити за поемане на задължения от 2022 г.; отбелязва, че това включва 1,6 млн. евро (или 53 %) от бюджетните кредити по дял II, свързани с административни разходи (34 % през 2021 г.), и 10,1 млн. евро (или 63 %) от бюджетните кредити по дял III за оперативни разходи (42 % през 2021 г.); подчертава, че трайно високото равнище на пренесените бюджетни кредити противоречи на бюджетния принцип за ежегодност и предполага наличието на структурни проблеми в бюджетните процедури и изпълнението на бюджета; отбелязва отговора на Агенцията по този въпрос, в който се подчертава, че високият размер на пренесените бюджетни кредити за 2022 г. е следствие от много специфични обстоятелства, които не се очаква да се повторят;

3. отбелязва, че финансовата 2022 година беше белязана от възстановяване от въздействието на пандемията от COVID-19 върху предходните две финансови години, като същевременно бюджетът и ресурсите на Европейската агенция за контрол на рибарството (EFCA) продължиха да нарастват във връзка с нейните допълнителни задачи и проекти, така както е предвидено в нейния единен програмен документ за 2022 г.; посочва, че войната в Украйна би могла да окаже въздействие върху признаването и оценяването на някои активи и пасиви в счетоводния баланс, както и върху някои приходи и разходи, признати в отчета за финансовите резултати за следващите отчетни периоди;

([1]) ОВ C 38, 31.1.2023 г., стр. 65.

4. подчертава, че държавите членки носят основната отговорност за контрола на риболовните дейности, докато задачите на Агенцията са подкрепящи по своето естество; подчертава, че скорошното преразглеждане на системата на Съюза за контрол на рибарството ще увеличи работното натоварване на Агенцията във връзка с оказването на подкрепа; подчертава непоследователността при възлагането на все по-големи задължения, без осигуряването на достатъчно ресурси за тази цел; следователно подчертава необходимостта от осигуряване на достатъчно финансови и човешки ресурси за Агенцията през следващите години;

Изпълнение

5. приветства факта, че през 2022 г. Агенцията е изпълнила 95,4 % от годишната работна програма, приета от административния съвет в рамките на единния програмен документ;

6. отбелязва със задоволство, че Агенцията използва ключови показатели за ефективност, за да оценява резултатите от своите дейности в две основни направления: оперативни дейности и хоризонтални дейности; признава освен това, че оперативните дейности включват някои ключови области, като например оперативното сътрудничество, помощта за сътрудничество, международното измерение и сътрудничеството на Съюза по линия на функциите за брегова охрана; отбелязва, че хоризонталните дейности включват комуникация и представителство, информационни и комуникационни технологии и информационна сигурност, както и административни и управленски процеси;

7. отбелязва, че през 2022 г. на Агенцията са били предоставени допълнителни ресурси, които да ѝ осигурят необходимия оперативен капацитет за подпомагане на държавите членки и Комисията във връзка с режима за мониторинг, контрол и надзор, използван за общата политика в областта на рибарството (ОПОР), включително и мерките, произтичащи от Споразумението за търговия и сътрудничество (СТС) с Обединеното кралство; отбелязва, че освен това през 2022 г. са били включени три нови проекта, субсидирани с безвъзмездни средства в рамките на предстоящия Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА); отбелязва, че тези проекти включват проучване за процеса на теглене на рибните продукти в рамките на целия Съюз, виртуална регионална академия за обучение в западната част на Средиземно море във връзка с контрола и инспекциите на риболовните дейности, както и поддържане на наръчника и онлайн рамката за отраслова квалификация за сътрудничеството на Съюза по линия на функциите за брегова охрана;

8. припомня, че Агенцията трябва да извършва независима оценка веднъж на всеки пет години, за да изпълни правното задължение, посочено в член 48 от Регламент (ЕС) 2019/473 на Европейския парламент и на Съвета ([2]); отбелязва, че през юли 2022 г. външният оценител е представил проект на окончателен доклад за периода 2017—2021 г., който беше предаден на членовете на административния съвет с цел предоставяне на техните коментари; отбелязва, че при извършването на оценката резултатите от дейността на Агенцията са били оценени спрямо петте критерия за ефективност, ефикасност, целесъобразност, съгласуваност и добавена стойност на Съюза, в съответствие с насоките на Комисията за по-добро регулиране; подчертава, че в оценката са формулирани десет препоръки, насочени към различни аспекти, и по-специално организационни аспекти, свързани с това дали ролята и дейностите продължават да са подходящи за постигане на целите, определени в Регламент (ЕС) 2019/473, както и конкретни дейности на Агенцията;

9. припомня жизненоважния принос на Агенцията за прилагането на ОПОР, по-специално по отношение на контрола на рибарството и борбата срещу незаконния, недекларирани и нерегулиран риболов; приветства по-активната дейност на чартърния патрулен кораб на Агенцията в открито море с цел извършване на контрол и инспекции на риболова във водите на Съюза и в международни води, както и за подкрепяне на националните органи; подчертава участието на Агенцията в големи международни коалиции срещу незаконния риболов, като например дейностите по Програмата за подобряване на регионалния риболов в Западна Африка (PESCAO);

10. отбелязва, че през 2022 г. Агенцията е докладвала за извършването на 47 592 инспекции (в морето и на сушата), които са довели до откриването на 5 167 предполагаеми нарушения, а това представлява съответно намаление на проверките с 11 % и увеличение на предполагаемите нарушения с 28 % спрямо данните за 2021 г.; посочва, че наблюдаваният спад не е непременно свързан с намаляване на усилията на държавите членки във връзка с упражнявания контрол; приканва Агенцията да предостави по-подробна информация относно причините за тези промени; припомня, че инспекциите и последващите действия играят важна роля не само за подходящото управление на рибните запаси, но и за гарантиране на еднакви условия на работа за рибарите от Съюза;

([2]) Регламент (ЕС) 2019/473 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. относно Европейската агенция за контрол на рибарството (ОВ L 83, 25.3.2019 г., стр. 18).

11. подчертава ролята на Агенцията за предлагане на изграждане на капацитет и провеждане на обучения за трети държави, както и нейната важна роля за гарантиране на еднакви условия за всички крайбрежни държави;

Ефикасност и успехи

12. подчертава, че Агенцията продължава да се възползва от ефективността, постигната чрез придържането към пътната карта на Комисията за въвеждане на съществуващите институционални информационни системи (SUMMA, модули за електронно възлагане на обществени поръчки за етапите преди и след тръжната процедура, MIPS, AGM, модули Sysper, PPMT и др.); отбелязва, че в допълнение към предимствата, установени при интеграционните аспекти на всички тези системи, има ясни ползи от намаляването на разходите за поддръжка, с цел да се подкрепи извършването на промени и актуализации;

13. приветства факта, че Агенцията приема поканите за междуинституционални тръжни процедури, получени от Комисията и от други агенции; отбелязва, че понастоящем Агенцията използва над 45 рамкови договора, подписани от други органи; отбелязва, че това води до редуване на отделните агенции при изпълняването на водеща роля, което оказва цялостно въздействие върху ефективността на дейностите на агенциите по възлагане на обществени поръчки;

14. привлича вниманието върху централизирането на общите административни задачи, като бяха постигнати успехи и при обезпечаването на ефективност; отбелязва, че финансовите плащания и проверки продължават да бъдат централизирани, което позволява упражняването на по-голям контрол върху операциите чрез уеднаквяване на методологиите и запазване на знанията в тези области;

15. отбелязва, че друго подобряване на ефективността в областта на човешките ресурси беше постигнато чрез споделяне на съществуващите списъци с резерви с други агенции при процедурите за набиране на персонал, когато профилът на лицата от списъка с резерви отговаря на потребностите на агенцията, отправила искането; отбелязва, че тази практика позволява да се използва списъкът с резерви на друга агенция, без да е необходимо организирането на ресурсоемка процедура за набиране на персонал;

16. отбелязва продължаващото сътрудничество на Агенцията с Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) и с Европейската агенция по морска безопасност (ЕАМБ) за подкрепа на националните органи, изпълняващи функции за брегова охрана, в съответствие с член 8 от Регламент (ЕС) 2019/473; счита, че това сътрудничество е пример за полезно взаимодействие между агенциите на Съюза, който следва да послужи като източник на вдъхновение за други агенции в други области; призовава Агенцията да продължи усилията си в това отношение и счита, че е целесъобразно също така да се засили сътрудничеството между Агенцията и Европейската агенция за околна среда;

Политика относно персонала

17. отбелязва, че към 31 декември 2022 г. щатното разписание е било изпълнено на 96,10 %, като са били назначени 74 срочно наети служители от общо 77 свободни работни места за тази категория служители, разрешени съгласно бюджета на Съюза (65 разрешени длъжности през 2021 г.); отбелязва, че освен това през 2022 г. за Агенцията са работили 11 договорно наети служители, 6 командировани национални експерти и 16 временни работници и консултанти; отбелязва също така, че освен това, по различни проекти са били подкрепени общо 13 договорно наети служители чрез *ad hoc* безвъзмездни средства и споразумения за финансов принос;

18. отбелязва реорганизацията, извършена през февруари 2022 г. с цел адаптиране на организацията към допълнителните задачи и ресурси, предоставени на Агенцията за повишаване на необходимия оперативен капацитет с цел подпомагане на мониторинга, контрола и надзора на рибарството, съгласно изискванията на ОПОР, включително и мерките, произтичащи от СТС с Обединеното кралство, и няколко нови проекта по линия на споразуменията за финансов принос; подчертава, че персоналът е бил увеличен с почти 50 % спрямо положението в началото на 2021 г., включително чрез срочно наети служители, договорно наети служители и командировани национални експерти;

19. отбелязва политиката на Агенцията за насърчаване на равното третиране на персонала и целта за постигане на баланс между половете по отношение на броя, степента и равнището на отговорност на служителите; отбелязва баланса между половете сред служителите на Агенцията, като 54 от всички 106 служители са жени (51 %); изразява съжаление за факта, че 38 % от служителите със степен AD 8 (функционална група администратор, степен 8) и по-висока степен са жени (също като през 2021 г.); припомня, че е важно да се гарантира баланс между половете и призовава Агенцията да вземе предвид този аспект при назначаването на средни и висши ръководители; отбелязва, че въпреки че през 2022 г. Хартата за многообразието и приобщаването все още не е била приета от Агенцията, нейните действия са били насочени към постигане на цел 5 за устойчиво развитие във връзка с равенството между половете, както е посочено в нейните цели;

20. отбелязва, че към 31 декември 2022 г. за Агенцията са работели служители от 18 държави членки; отбелязва, че 33 % от персонала са граждани на държавата членка, в която се намира Агенцията; припомня значението на географския баланс и насърчава Агенцията да продължи да предприема необходимите мерки за осигуряване на балансирано и справедливо географско представителство;

21. отбелязва, че от 1 октомври 2022 г. Агенцията прилага по аналогия правилата на Комисията за работното време и хибридната работа;

22. отбелязва, че през 2022 г., като част от внедряването на модулите SYSPER, беше въведена функцията „Отпуск по лични причини“, бяха добавени фишове за заплати NDP за срочно и договорно наети служители и беше въведена нова функция, която позволява подаването на искания за дистанционна работа от чужбина (дистанционна работа в определени случаи) за срочно и договорно наети служители, както и за работния процес на временните служители; освен това бяха въведени някои функции на SYSPER, свързани с прилагането на новите правила за работното време и хибридната работа, беше внедрен модулът STAGE и беше извършена подготвителна работа за модулите EVAL и OBJ;

Предотвратяване и управление на конфликти на интереси и прозрачност

23. е информиран за това, че Агенцията публикува на своя уебсайт декларациите за интереси и автобиографиите на членовете на своя административен съвет, както и на висшето си ръководство; освен това отбелязва, че Агенцията актуализира редовно таблицата с всички срещи, организирани между нейния изпълнителен директор и нейни служители с организации и самостоятелно заети физически лица, участващи при изготвянето и прилагането на политиките на Съюза, с цел да се гарантира пълна прозрачност и доверие в дейността на Агенцията, и отбелязва, че таблицата е на разположение на нейния уебсайт;

24. призовава Агенцията да продължи да актуализира и да публикува редовно информацията за съответните срещи на изпълнителния директор и служителите с организации или самостоятелно заети физически лица, участващи в изготвянето и прилагането на политиките на Съюза, за да се гарантира пълна прозрачност и доверие в дейността на Агенцията;

25. отбелязва, че Агенцията прилага своята политика за конфликтите на интереси по отношение на своите служители, командировани национални експерти, платени външни експерти, стажанти и членове на административния и консултативния съвет; отбелязва, че служителите се информират за тази политика чрез интранета на Агенцията и чрез обучения, както и че другите служители и експерти се ангажират да ги спазват чрез подписване на декларация и задължения за поверителност; отбелязва освен това, че в общите условия на договорите на Агенцията са предвидени специални разпоредби относно конфликтите на интереси за наеманите от Агенцията изпълнители, включително и срочно (временно) наетите служители, предоставящи услуги;

26. признава, че Агенцията има стратегия за борба с измамите от 2014 г. насам, която се актуализира редовно и понастоящем е насочена към изпълнението на мерки за смекчаване на рисковете от измами, идентифицирани в оценките за риска; отбелязва, че при последната одобрена от административния съвет актуализация за 2022 г. се подчертават непрекъснатите усилия за повишаване на осведомеността относно етиката и почтеността;

Обществени поръчки

27. отбелязва, че според Палатата през 2022 г. Агенцията е подписала рамково споразумение на стойност 90 млн. евро за наемане на три оперативни кораба за патрулиране с първоначален срок от 24 месеца, който може да бъде подновен с мълчаливо съгласие четири пъти, всеки път за допълнителни 12 месеца, до общо шест години; припомня, че точка 1.1 от приложение 1 към Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) (Финансовия регламент) позволява рамкови споразумения с продължителност над четири години, но само в изключителни и надлежно обосновани случаи; отбелязва, че Агенцията е обосновала по-дългия срок на споразумението с необходимостта да се осигури адекватна възвръщаемост на инвестициите за изпълнителите, които е трябвало да

([3]) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

оборудват плавателните съдове с надуваеми лодки с неподвижни корпуси; отбелязва освен това, че Палатата е счела тази обосновка за недостатъчна, тъй като разходите за оборудване са оценени на едва 1 % от общата стойност на поръчката, и освен това Агенцията е запазила възможността за едностранно прекратяване на рамковото споразумение след първите две години и след всяка следваща година, което отслабва аргумента, че изпълнителят се нуждае от гарантиран шестгодишен срок, за да си осигури възвръщаемост на инвестициите; подчертава, че ако действието на споразумението бъде удължено след четиригодишния срок, Палатата ще счита, че свързаните с него последващи плащания са нередовни; отбелязва, че според Агенцията при подготовката на процедурата тя е счела, че обичайната четиригодишна продължителност на договора може да не е била възприемана на пазара като осигуряваща достатъчна възвръщаемост на инвестициите и че успешното изпълнение и непрекъснатостта на услугите, предмет на съответния рамков договор, са от решаващо значение за нейните основни дейности;

28. припомня, че при всички процедури за обществени поръчки е важно да се гарантира лоялна конкуренция между кандидатите и доставката на икономически най-изгодни стоки и услуги, при зачитане на принципите на прозрачност, пропорционалност, равнопоставеност и недискриминация; призовава Агенцията да усъвършенства своите процедури за обществени поръчки, за да осигури пълно спазване на приложимите правила с цел постигане на възможно най-добра икономическа ефективност при използването на публичните ресурси;

Вътрешен контрол

29. изразява загриженост относно констатацията на Палатата, че при процедурите, използвани за подбор и наемане на външни експерти, системно липсва надеждна одитна следа, изисквана съгласно член 36, параграф 3 от Финансовия регламент; отбелязва, че по-конкретно не са получени достатъчно доказателства за това, че на експертите са възложени задачи въз основа на предварително определени критерии за подбор, свързани с техните съответни умения, както и че са спазени принципите на недискриминация и равно третиране, посочени в член 237 от Финансовия регламент; призовава Агенцията да подобри вътрешните си процедури за подбор и наемане на външни експерти и да докладва на органа по освобождаване от отговорност за всички мерки, предприети в това отношение;

30. отбелязва със загриженост, че според Палатата през май 2022 г. Агенцията е започнала процедура на договаряне без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка с цел наемане на оперативен кораб за патрулиране, който да се използва във водите между Съюза и Обединеното кралство, като тя е подписала договора през юни 2022 г., за да запълни празнината между предишни и бъдещи договори в рамките на текущата открита процедура, която е продължила по-дълго от първоначално очакваното; отбелязва, че Агенцията е обосновала неотложността на мерките, като е поискала дерогация от Финансовия регламент, позовавайки се на непредвидими обстоятелства, което е изключение, разрешено съгласно точка 11.1, буква в) от приложение I към Финансовия регламент; отбелязва, че Палатата е стигнала до заключението, че макар някои от факторите, довели до тази спешност, да не са били предвидими, други са можели да бъдат предвидени, а фактът, че те не са били взети предвид в достатъчна степен, показва слабост в планирането и управлението от страна на Агенцията на обществената поръчка за наемането на трите кораба; призовава Агенцията да отстрани и коригира слабостите в своето планиране и управление на обществените поръчки, както е посочено от Палатата, и да докладва възможно най-скоро на органа по освобождаване от отговорност относно мерките, предприети в това отношение;

Други коментари

31. отбелязва, че Агенцията не е приложила сертифицирането по Схемата за управление по околна среда и одит (EMAS), тъй като усилията са насочени към подкрепата на други проекти; припомня, че целта на схемата е да насърчава непрекъснатото подобряване на екологичните показатели на организациите; насърчава Агенцията да предприеме стъпки за прилагането на EMAS;

32. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 11 април 2024 г. ([4]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([4]) Приети текстове, P9_TA(2024)0280.